

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 4 uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvc.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvc.)

Telefon št. 870.

Edinost

Glasiło političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petinu. Za več kratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zavale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst. r.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

V podkrepljenje.

VI.

Ako bi se smeli poslužiti termina, običajnega v sodnih dvoranah, rekli bi, da je v tej naši pravdi dokazilno postopanje zaključeno. Se nam li je posrečil dokaz resnice, ki smo ga nastopili: da namreč naši cerkveni poglavarji ne morejo biti voditelji naroda v hudih političnih in narodnih borbah? Mi imamo to zavest, da se nam je posrečil. Mi imamo to zavest, da smo dokazali, da cerkveni poglavarji ne morejo biti voditelji naroda v narodnih in političnih borbah izlasti iz dveh razlogov: ker jim nedostaja neodvisnosti nasproti mogočnim izven-cerkvenim činiteljem in ker tako voditeljstvo posebno ob tili srditih nasprotstvih, kakor obstoje pri nas, mora biti le na škodo njihovega vzvišenemu zvanju.

»Slovenec« je bil silno indigniran, ker smo bili rekli, da njegova stranka že radi svojega vrhnega voditelja ne more tirati odločno slov. politike — politike namreč, ki bi bila »slovenska« v toliki meri, da bi posezala tudi po skrajnih dovoljenih sredstvih, da postane avstrijsko Slovanstvo tolik faktor v državi, kakor sme zahtevati po svojem številu in po svoji važnosti za državo!

Glasiło katolško-narodne stranke na Kranjskem nas je v svoji indignaciji pozvalo ali naj dokažemo, ali naj preklečimo in damo zadoščenje! Mi smo se od očeli za prvo in s tem je odpadla dolžnost, da bi ugodil drugemu delu poziva. Naš dokaz je tem popolnejši, ker smo ga oprli na izreke »Slovenec« samega, s katerimi je opravičeval cerkvene oblasti radi dogodkov v naši škofiji.

Sedaj pa naj nam izvoli »Slovenec« odgovoriti: ali ni njegova stranka opetovano in slovesno proglasila našlo, da se moramo tudi v posvetnih, torej tudi v političnih in narodnih stvareh, poverjati vodstvu cerkvenih poglavarjev? Je li ali ni njegova stranka manifestovala v tem zmislu? Kakov je bil glavni namen romanju na sv. Goro na grob kardinala Missije? Da so nam govorili: Mi pojdemo na sv. Goro le molit za dušni blagor pokojnega vladike, mi hočemo tam, sledeči čustvu pijetete, položiti na njegov grob tribut hvaležnosti za vse ono, kar je storil in dovršil med nami za negovanje verskega čuta in koristi cerkve: kdo bi mogel oporekati temu? Ali priveditelj romana so govorili naravnost, da hočejo na grobu kardinala položiti prisego zvestobe tudi političnim načelom pokojnega in so

tako manifestirali vnovič, da pripoznavajo škefe svojimi voditelji tudi v političnih in narodnih stvareh!

Preidimo torej k zaključkom, ki rastejo kar sami iz stanja stvari:

Če so cerkveni poglavarji odvisni od mogočnih političnih vplivov in ne uživajo potrebne svobode v nastopanju,

če pod temi mogočnimi vplivi moramo v prvi vrsti umeti vladni zistem,

če je notorično, da je ta vladni zistem najodločneje protislovanski,

in če, slednjič, kaka stranka izjavlja, da se hoče v vseh stvareh dajati voditi od cerkvenih poglavarjev, ki niso neodvisni od istega najodločneje slavofobnega zistema,

vprašamo:

more-li stranka, ki je odvisna od činiteljev, ki niso neodvisni od protislovenskega zistema — more-li taka stranka tirati slovensko politiko v gori označeni smeri in meri?!

Odgovor na to vprašanje ne more biti drugačen nego: kratek, jase in glasen — ne!!

Tako. menimo, smo se odzvali kategoričnemu pozivu v »Slovenec«. Če bi kdo ne bil na jasnem, da-li smo prav storili ali ne s priobčenjem teh člankov, naj izvoli vpoštevati, da smo bili izzvani in primorani v to po kategoričnem pozivu. Ker nikdo ne more zahtevati od nas, da bi mi oporekali in preklečevali proti svojemu prepričanju celo ob takim vprašanju, iz katerega bi mogle v sedanjih bojih naroda navstati posledice nedo gledne važnosti, nam ni ostajala odprta druga pot, nego nastop dokaza resnice za svoje trditev.

Naše prepričanje nam govori, da se nam je ta dokaz posrečil. Če pa se nam ni, če se motimo, so na vrsti drugi, da nam dokažejo to! Ali jedno bi prosili: mirno, stvarno, sine ira et studio, brez insinuvacij in podtikanj, izlasti brez žaljenj: tako, kakor smo si prizadevali mi v teh člankih.

Politični pregled.

V Trstu, 20. decembra 1902.

Deželni zbori. Vrsto je odprl deželni zbor avstrijski, ki je imel včeraj svojo otvoritveno sejo. Po taki naravnost fenomenalni zmagi, kakoršnje ne bi bili pričakovali niti oni sami, ni čuda, da so včeraj krščanskim socijalistom leca blestela od radosti in samosvesti. To samosvest so pokazali takoj včeraj z demonstracijo proti predsedniku, novoime-

mepla, čul je krik in žvižganje krogel, po zabil pa je že na njih pomen, niti samega sebe ni več poznal. Tu ga je stari Jan Grat lahno sunil s puško pod koleno in ga potegnul raz pečine k sebi ter mu šepetal na uho:

»Mirno, Abraham, mirno!«

Ta spomin starega Bura je van Ratha vzbudil iz omamice, sprevidel je, da ga more le neprestana delavnost v bojevanju vzdrževati v ravnotežju v tem peklenskem ropotu in gromu, ki se je dozdeval kakor grozna mrtvaška pesem. Premagal je hipno razburjenost in začel zopet mirno streljati jedno patrono za drugo. Vedel se je o tem, kakor da bi bil na vežbališču.

»Vrage«, vskliknil je stari Jan Grat, »si ga vendar-le podrli onega-le, jaz sem že menil, da je varen pred krogljami«, mislil je o tem na nekega sovražnega vojaka, ki je, ravno kar zadet od van Rathove puške, visoko odskočil in se zgrudil na tla.

Čeravno je bila pozicija že popolnoma nevdružljiva, prekipela je bojna strast v Burih do besnosti.

Stokanje umirajočih in raženih jih je le

novanemu deželnemu maršalu opatu Schmolku. Krščansko socijalna stranka je bila namreč odločno zahtevala, da bodi princ Liechtenstein imenovan deželnim maršalom, češ, da taka večina ima pravico zahtevati, da bodi predsednik deželnega zbora vzet iz nje srede. No, ni vspela se svojim zahtevanjem. Imenovan je bil opat Schmolck, ki je bolj na liberalno stran. Smatrajoč to kakor afront proti sebi, so krščanski socijalisti v včerajšnji otvoritveni seji demonstrirali s tem, da so mej pozdravnim govorom deželnega maršala obsedeli, dočim je manjšina poslušala stojé. Krščanski socijalisti so vstali še le tedaj, ko je predsednik zaklical svoj »hoch« cesarju. V spopolajenje te demonstracije je kršč. socijalna večina spuščala cele salve pohvale in odobravanja, ko je govoril namestnik dež. maršala, Strobach.

Odstop vojnega ministra. Nad devet let je že baron Krieghammer vojni minister. V teh devetih letih se je obrabila lepa vrsta ministrov in zamenjalo se je več ministerskih predsednikov, ali baron Krieghammer je ostajal kakor stalna točka v valovenju dogodkov in menjavanju oseb. Seveda treba o tem upoštevat, da vojni minister ima povsem drugačno oporo, nego drugi njegovi tovariši. Pozicija njegova ni skoro nič zavisna od dogodkov v parlamentu, ali od ljubezni in jeze strank, ampak je odvisna od druge višje volje.

No, sedaj odhaja vendar tudi gospod Krieghammer. Kakor vzrok njegovemu odstopu, se v obče — in menda opravičeno — vidi v ponesečenju vojne predloge, s katero se je hotelo 6000 nadomestnih rezervistov pritegniti v aktivno službo. Ta predloga je najprej nšletela na Ogrskem na najhujši odpor, tako, da je ministerski predsednik Szell bežal na Dunaj prosit, naj to predlogo umaknejo in pridejo z drugo, spremenjeno. A pozneje se je tudi v avstrijskem parlamentu galsal čim hujši odpor.

Naslednikom barona Krieghammerju je imenovan FML. Pietreich, dosedaj namestnik načelnika generalnega štaba.

Zadnji spomin. Avstro-ogrsko poslaništvo pri vatkanu je nsmesčeno v palazzo Venezia, v nekdanji hiši reprezentantov beneške republike na papežkem dvoru. To je zadnji ostanek avstrijske posesti v Italiji. Ko je Avstrija po sklepu miru v Campo Formio dobila obsežje nekdanje beneške republike, zasela je tudi palazzo Venezia v Rimu. Benečija se je odstopila Italiji, ali palazzo Venezia je ostal v avstrijski posesti. Sedaj

bolj razvnelo, pozabili so na žgočo žejo, njih jedina želja, jedini čut je bil le maščevati se, in ubijati.

Nova nevarnost se je pojavila sedaj za Bure. Sovražnik začel je sedaj še z druge strani streljati nanjo s topovi. Bilo je čuti prasketanje, pomešano z gromom velikih topov in pokanjem pušk, kar se je vse skupaj zlivalo v grozno melodijo, katero je nemogoče popisati.

Tu je bilo sedaj tudi najmanjše premikanje skrajno nevarno. Klobuk, ki je bil držan nad kamenom, bil je v trenutku prevrtan od kakih šestih krogel in mož, katerega je van Rath hotel privleči nazaj za roko, ko je hotel pobegniti, je, ko je hotel svoje mesto menjati, padel zadet v obe senci. Jedna granata, ki je padla skoraj v sredo med nje, ubila je tri Bure.

Topništvo namerilo je vse topove na vrh kopje in učinek granat je bil grozovit. Število bojnojoih se Burov znašalo je komaj še trideset mož.

Takoj na to razletela se je nekoliko korakov pred njima granata, kamenje je brenčalo v zraku, zadaj pa sta slišala sto-

pa se pogaja italijanska vlada radi prepuščenja rečene palače, da bo v njej zboroval italijanski parlament, dočim dobi avstrijsko poslaništvo palazzo Braschi v nadomestilo, v katerem se nahaja sedaj italijansko ministertvo za notranje stvari. Ta iskana zamena, ki se formalno opravičuje z nedostatkami prostorov, kjer je sedaj italijanski parlament, ni brez političnega namena. S predajo palače Venezia bo odstranjen zadnji spomin na nekdanje položnje Avstrije v Italiji. Kakor znano, se italijanske zahteve po avstrijskih ozemljih opravičujejo s tem, da je Italija dedič po beneškem gospodstvu. Te zahteve bi bile izdatno podkrepljene, ako bi bil palazzo Venezia kakor sedež parlamenta proglašen za središče Italije. Italia Giulia in Italia Venezia: pod tem naslovom figurira že za sedaj na italijanskih kartah k Avstriji spadajoče ozemlje od Ortlerja do Spiča; aneksija tega ozemlja se anticipira že s tem, da njega pripadnike, v kolikor so Italijani ali se za take izdajajo, smatrajo za pripadnike Italije. Ti bi kmalu zahtevali in tudi dobili zastopstvo v palazzo Venezia, kajti, kakor znano, menijo v Italiji, da si v senci trozvezde smejo vse dovoljevati! In Avstrija se pripravlja, da izbriše še ta zadnji spomin na to, kar je bila!

Spravna konferenca. — Nemški in češki predlogi so pokopani — živela pravna konferenca!

Nemci niso le odurno odklonili čeških predlogov, ampak govore celo, da so globoko razžaljeni po njih, ker da češki predlogi zasmejujejo nemške predloge. Ali za božjo voljo: tega vendar niso mogli pričakovati, da Čehi pritrde nemški zahtevi po nemškem državnem jeziku? Istotako so morali vedeti — saj so Čehi vedno in vedno povdarjali to —, da Čehi ne dovole, da bi se Moravska in Šlezija izključili iz pravne akcije! Jedni glavnih zahtev Nemcev, po razdeljenju po okrožjih, so Čehi v principu pritrtili. Da pa niso kar pritrtili tudi po Nemcih predlaganemu modusu postopanja, to vendar ne more žaliti nikogar. Istotako ne more nikdo videti žaljenja v tem, da Čehi ne pritrjajo zahtevi Nemcev — ker je v nasprotju z ustavo — naj se imenovanje državnih uradnikov uredi tako, da je v nemške kraje imenovati le uradnike nemške narodnosti! Če so taki pomisleki »žaljenje« in »zasramovanje«, potem bi bili morali Čehi, ako si niso hoteli obtežiti svoje vesti s takim grehom, jednostavno reči da in amen k vsemu, kar so zahtevali Nemci.

kanje ranjenca, katerega so kosi granate zadeli. Oba sta se ozrla, za njima je ležal misijonar, imel je dolgo, zevajočo rano od ledij do rame, iz katere je lila kri in ste moleni dve goli rebri. Navzlic grozoviti rani, napejal se je stari misijonar, da bi dosegel brevir, ki mu je o padcu izletel iz rok. Van Ratha je ta prizor ganil in hotel je ranjencu priskočiti na pomoč, a stari Jan Grat, zabranil mu je, da bi se odstranil izza obrambe.

Celi roji svinca leteli so proti kopji, razbijali pečine, kakor da bi bile iz lesa, kamenje pa je letelo na vse strani, kakor da bi sneg padal. Kdor se je le malo pokazal črez rob skalovja, ta je bil gotovo ubit in to se je dogajalo često, ker so bili branilec in takim razpoloženju, da niso več dosti gledali na se, marveč so skrbeli le za to, kako bi lažje pogodili sovražnika in so se preveč izpostavljali. Nekemu Buru je kroglja tako razklala črepijo, da bi jo najbistrejši zdravnik ne mogel bolje. Drugi je bil s kamenjem vred zagnan v zrak in vržen čez rob v dolino najmanj deset korakov daleč.

(Pride še.)

Smrti žrtvovani.

Črtica iz angleško-burske vojske.

Poslovenil Leopold Modic ml.

Iz ravnine dohajal je šum giasnega vrvenja k možem na kopji. Sovražnikove bojne črte so bile zopet pomnožene in so se raztegnile bolj na široto, da bi v večjem obsegu lažje naskočile pozicijo Burov. Topovi so pričeli na novo grnati.

Van Rath skočil je na največji rob pečine, sleknel sukno in odpel srajeo na prsih in stal tako razgaljen proti sovražniku. Streljanje je postalo že tako gosto, da se ni moglo več razločevati posameznih strelav, marveč je bilo slišati vse skupaj, kakor nekako grozno grgranje velikanskega, na smrt ranjenega tigra. Vznemirjenost van Ratha je postala silna, prsa so se mu rohneče dvigala v glavi mu je vse gorelo, krčevito stisnjenimi pestmi pa je grozil sovražniku, kakor bi hotel svojim kletvam dati več moči. A zmanjkalo mu je sipe v goltanju, jezik se mu je prijemal v nstih, pred očmi napravila se mu je

Kakor postopajo Nemci, se pogaja oni, ki se — noče pogoditi. Ali gospod Koerber še ni obupal, kajti sporočila govore, da vlada nameruje sklicati pravno konferenco na dan 2. januarja. Ker so češki in nemški predlogi tako narazen, da jih ni možno spojiti v podlago za pravno konferenco, hoče vlada te božične praznike porabiti, da najde tako podlago.

Za slučaj pa, da se tudi ta vladna podlaga pokaže neporabno — za podlago in da (kakor je to tudi najverjetneje) vsa pravna akcija ostane brez vsebine, potem pa da pride trenotek, ko bo »odločilnim činiteljem« v dolžnost, izvesti rezultante iz češkega in nemškega stališča ter dovesti do rešitve v »primerne oblike«. Torej tako le malce absolutizma, sile, oktroi v spravo narodov. Parlament avstrijski kam si se zgubil?!

Torej: nemški in češki predlogi so mrtvi, živa pravna konferenca in zanjo — to, kar pride! Da-li je res g. Koerber tisti probek, ki bo plaval na vseh teh vodah, ali peteršiljček, ki bo plaval na vseh teh jubah?! Ali pa ne bo morda vsa pravna konferenca imela tudi ta efekt, da — spravi g. Koerberja v kraj?!

Potovanje ruskega ministra za vnanje stvari. Macedonsko vprašanje je slednjé vendar-le prišlo v ospredje in potisnilo vsa ostala vprašanja nekoliko v ozadje političnega pozorišča.

Nemško in drugo časopisje je toliko časa neizprosno preziralo gibanje v Macedoniji, dokler se je dalo.

Sedaj pa vse kaže, da nameruje Rusija se svojo mogočno roko odločno posegniti v macedonske razmere ter napraviti slednjé red. Dokaz temu je potovanje ruskega ministra Lamshorffa v Sredec in na Dunaj in tako si ta javnost to potovanje tudi tolmačil.

Ruski minister misli se baje dogovoriti z našo vlado, da bi se v Macedoniji ne le uvele potrebne reforme, marveč, da bi se Macedoniji podelila avtonomija pod turškim gospodstvom, da bi se torej uvelo v Macedoniji približno tako stanje, kakor na Kreti.

Tržaške vesti.

Imenovanje. Gospica Leopoldina Augustina je imenovana definitivno podučiteljica na tukajšnji e. kr. deški in dekliški ljudski šoli.

Laška administracija. Pod tem naslovom bi lahko otvorili stalno rubriko v tem listu. Toliko neracijonalnega gospodarstva na vseh koncih in krajih ga menda ni nikjer, kakor ga je v krajih, kjer imajo naši velmožni italijanski gospodje upravo v svojih rokah. Ali oni imajo o tem to brezprimerno srečo, da ni nikogar, ki bi jih mogel radi tega vspešno klicati na odgovor. Naj se je zgodilo, kar hotelo, njim se posreča, da vse pomaže in da se čisto tudi grehi kažejo v luči — idejalnega patriotizma.

Predvčeraj smo podali nekoliko kričeihh izgledov take neracijonalne uprave, ako ne bi bilo umestno za gotove slučaje še neko drugo označevanje.

Na shodu v Trebčah je g. dr. Rybář konstatiral, da sta od velikega posojila 24 milijonov kron na razpolago le še dva milijona, a še ta da imata že svojo določeno pot — za norišnico. Čim bo torej občina — je prorokoval dr. Rybář — hotela izvesti kakšna dela, morala bo misliti na novo posojilo, na pomnoženje občinskih dolgov.

H tro se je uresničilo njegovo, za p. n. občinarje ne ravno prijetno prorokovanje. Iz poročila o predz. seji mestnega sveta je razvidno, da se gospodje zopet pripravljajo za najetje dveh novih posojil, enega za izvršenje del, ki niso obsežna v proračunu, in drugega za »eventuelne potrebe«, v skupnem znesku 4.200.000 K. Dolgovi občine se torej pomnože za okrog 4 milijončke.

P. n. občinarji, vzemite to na znanje in volite dalje može, ki vam hranijo in združujejo toli uzorno — laško administracijo.

Konstatujemo, da sinočnji »Slovenski Narod« obžaljuje, da praški »Narodni listy« — največje glasilo mladočeške stranke — še do danes niso popravili krivice, katero so delali v svojih poročilih poslancu Plantanu.

Konstatiramo to, ker je vszao za sodbo, da-li je naše postopanje nasproti g. poslancu Plantanu res bilo »lopovsko«?!

Mestni svet je v svoji sinočnji seji razpravljal o bilanci občinske plinarne. Navzočih je bilo 33 svetovalcev. Razprave so se udeležili svetovalci Benussi, Ventura, Rava-

sini, Ricchetti in Venezian. Finančni odsek je predlagal, naj se ta bilanca odobri in na se sklene, da je odpisati 10% od vrednosti plinovodnih naprav, kar je bilo o glasovanju vsprejeto.

Nadalje je mestni svet razpravljal o prošnji mestaega gledališča, naj bi se istemu v bodoči zimski sezoni popustili stroški za ognjegase in naj bi se za vsako predstavo popustilo od stroškov za plin 200 kron, za vsako generalno skušnjo pa 100 kron. (Do sedaj se je dovoljevalo 150 kron popusta za predstavo.) Finančni odsek je predlagal, naj se popustek določi na 160 kron za predstavo in naj se gledališče oprosti stroškov za ognjegase, kar je mestni svet odobril.

Na predlog svet. Veneziana se je potem seja zaključila in se bo dnevni red nadaljeval v neoočniji seji.

Dogodki v tržaški škofiji. Voloski »Narodni list« piše:

Škof Nagl se torej pripravlja, da iz naših cerkev, katere smo sezidali se svojo muko in v katerih se že stotine let slavi Vsemogočega v našem jeziku, iztira ta naš mili materini jezik in da uvede latinski, katerega mi ne umejemo. A zakaj to? Zato, ker tržaški čifuti in farizeji okolo »Piccola« nočejo, da so v naših cerkvah čuje naš jezik, ampak latinski, ker se nadejajo, da bomo tako pripravljeni, da spademo pod gladno Italijo.

Jezus naš odrešenik je vele apostolom: Pojte mi vsem svetu in učite vse narode! V psalmih se peva: Hvalite Gospoda vsa ljudstva, hvalite Ga vsi jeziki! Mari hoče presv. g. Nagl, da se Boga časti in slavi samo v italijanskem, ljudstvu nerazumljivem jeziku? — Naj ve, presvetli gospod škof, da smo mi pred stotinami in stotinami let slavili Gospoda v svojem jeziku in ga bomo tudi v bodoče, naj je že sedaj za škofa Nagl, ali pa kdo drugi!

Rimski papeži so nam dali pred stotinami let pravico, da se v svojih cerkvah poslužujemo svojega jezika, pak nam sedaj presvetli gospod škof ne bo jemal te pravice radi tržaških čifutov! Če pa bo vendar hotel, vedeli bomo, kaj nam je storiti. Mi hočemo do zadnje kaplje krvi braniti svoje pravice, a ne branimo ni Italijanu, ni Nemcu, ni Madjaru, da moli Boga v svojem jeziku.

Tržaški čifuti in farizeji mešajo na vse mogoče načine, da bi napravili razpor med škofom in njegovimi verniki, samo da bi ti poslednji zgubili spoštovanje in ljubezen do svojega škofa. — Na tržaški škofiji ne vidijo tega, in ako vidijo, nočejo razumeti. — Ne, ako hočejo imeti cerkve prazne, naj le poslušajo tržaške čifute in farizeje, in ne glasno pravičnega Boga, kateri veli: daj vsakemu svoje in pusti vsakogar, da me slavi v svojem jeziku.

Mi sporočamo v ime Hrvatov in Slovencev istrskih tržaškimi čifutom in farizejem, da nam, naj že kakor-koli odloči presvetli tržaški škof, nobena moč ne bo mogla vzeti pravice, da slavimo Stvarnika v svojem jeziku, a političnitise ne damo nikoli, nikoli!

Sramota!!! Iz delavskih krogov nam pišejo: Ko sem pred 6 meseci vložil prošnjo za dosego domovinske pravice v Trstu, sem upal, da mi magistrat isto reši dovoljno, ker sem zadostil vsem zahtevam zakona.

Pred par dnevi pa mi je magistratov sluga vročil — odbito prošnjo z motivacijo — da je ista spisana v slovenskem jeziku!! — Upal sem, da je kaj izdalo vse ono, ker se je do sedaj pisalo proti temu protizakonitemu magistratovemu postopanju. — Upati je bilo, da namestništvo energično nastopi proti onim, ki krše temeljne zakone in ministrske naredbe. To se pa, kakor se vidi, ni zgodilo!

Podpisani apelujem na naše politično društvo »Edinost«, naj se z vso energijo zavzame za to velevažno vprašanje.

Po tej protizakoniti trmoglavosti tržaškega magistrata trpe revne kmečke občine in trpe prosilci sami, ker morajo v največ slučajih trošiti denar in izgubljati dragoceni čas.

Ako veljajo za Trst avstrijski temeljni zakoni in ako imajo kako veljavno ministrske naredbe, izdane v obrambo našega jezika v Trstu, bi moralo to magistratovo šikaniranje ponehati, za kar naj poskrbe vrli naši voditelji.

Zraven prvega slučaja, ki dela sramoto naši ustavni državi, prihaja še drugi in sicer ta, da magistratovi slugi slehernemu sloven-

skemu prosilecu na nesramen način ustljujejo laški »edinozveličavni« jezik in so celo tako impertinentni, da žalijo naše stranke!

Mi svetujemo našincem, naj vračajo šilo za ognjilo in naj ne ostajajo dolžni odgovora onim, ki žalijo. — Magistratni slugi imajo dolžnost vročiti strankam, kar jim je naloženo, nimajo pa pravice da žalijo stranke. Toliko bi jim morali povedati magistratni gospodje, da ne bo — neljubih posledic!

Ogorčeni prosilec.

Primorski vladni list samo za — Lahe! Navaden človek bi mislil, da vlada objavlja svoje uradne odloke, zakone in druge take stvari zato, da jih ljudstvo razume!

Tak človek pa ne pozna naših primorskih razmer, ker bi, ko bi poznal te, vedel, da je našim vladnim krogom le za to, da zadovolje naše in tuje Lahe. Večino slovenskega prebivalstva se sme enostavno — prezirati!

Včerajšnji uradni list priobčuje v uradnem delu novi zakon o davku na vozne listke, ki stopi v veljavo s prvim januarjem prihodnjega leta; razglas je v — samolaškem jeziku!!

Morebiti pa da Slovenci ne bodo plačevali teh najnovejših davkov?!

Domačin naj trpi! Pišejo nam: V srce me je zbolelo, ko sem bil te dni obiskal prijatelja-posesnika v okolici in našel tam na obdelovanju zemlje — več finih mestnih rokodelcev. Da niso zemljedelci, to sem spoznal takoj, in sicer po obrazu in po obleki.

Vprašal sem prijatelja od kod da je dobil takih delavcev, na kar mi je ta povedal, da so ti ljudje pravi Tržačani, ki da so sedaj brez vsakega dela vsled navala tujih podanikov!

Mojemu prijatelju so se a ljudje smilili, zato jih je vzel na delo, da-si niso popolnoma zmožni tega posla — ker ga niso nikdar opravljali.

Jaz, da-si nisem domačin, ne morem gledati te revne Tržačane, da trpe pomanjkajna. Tu sicer zaslužijo malo, a ker je njih ubožstvo veliko, so reveži zadovoljni rajše z malim, nego z ničem! Tako mi je govoril slovenski posestnik o tržačanih laške narodnosti!

Kako pa skrbe slavni tržaški mestni očetje za svoje someščane, vidimo sleherni dan in skoraj na vseh mestnih podjetjih, kjer vidimo le laške podanike.

Tuji državljani naj tu dela, domačin naj pa — trpi! Ker se nam navadno podtika ščuvanje in razne druge izmišljotine, javljamo, da smo pripravljene postreči z imeni, ako se kedo hoče prepričati o resničnosti teh vrst.

Narodni delavec.

Poštné pošiljatve v božični dobi. — Ozirom na množiči se vožno-poštni promet v božični dobi, odredilo je poštno ravnateljstvo, da bodo vožno-poštni oddelki v Trstu v nedeljo dne 21. decembra t. l. poslovali, kakor ob delavnikih. Občinstvu se priporoča, naj vožno-poštini pošiljatev z ozirom na izvanredno pomnoženj tovorni promet, ne oddaja šele prav zadnje dni pred božičem na pošto, marveč že nekaj dni popred. Pošiljatev, o katerih se zeli, da bi bile onega dne odpravljene, katerega so bile na pošto prinesene, oddajati je v božični dobi najpozneje do 2. ure pop. — Posebno pozornost je obrabati na to, da so pošiljatev dobro zavite in zaprte, ter da je naslov na istih dobro pričvrščen. Za male pošiljatev z manjšo težo (do 3 kg.), katerih vsebina ne trpi vsled pritiska in ne izpušča maščobe ali vlažnosti in katere niso namenjene daleč, zadostuje, da so v močan papir zavite in z vrvice trdno povezane. Večje in težje pošiljatev, potem take, ki se pošiljajo v oddaljene kraje in slednjé one v katerih se nahajajo predmeti, ki se lahko razbijajo, ali ki puščajo maščobe in vlažnost, morajo biti vsaj večkrat zavite v močan papir, ali močno platno. Zaklopnice (škatlje) iz lepenke, osobito takozvani poštni kartoni so dovoljeni, če nimajo znakov poškodbe. Divjačine, ki ne krvavi več, sme se pošiljati v posamičnih komadih nezavito. — Pri pošiljatih z lahko spridljivo vsebino naj se napiše na spremnici dostavek »se naglo pokvari« ter naj se ta dostavek z medrim ali rdečim svinčnikom krepko podčrta. — Pošiljatev v vrednosti nad 400 kron pa, kakor tudi vse pošiljatev se zlatom, srebrom, gotovino, vrednostnimi papirji, dragocenostmi ali pristnimi čipkami morajo biti na koneh zavoja tolikokrat in tako zapečočene, da se

zavoja brez poškodovanja pečatev ne more odpreti. Ako je zavitek s čema povezan, tedaj mora biti poveza tako pritrjena, da se je ne more odstraniti, ne da bi se pečatov pokvarilo. Pri pošiljatih, na katere se ne more pisati in tudi ne papirja prilepiti (n. pr. nezavita divjačine) napiše naj se naslov na kos lepenke, usnja, lesa ali kake druge trde tvarine, ter naj se priveže istega z močnim sukancem ali vrvice na pošiljatev. — Ker se velikokrat dogaja, da odpadajo naslovi pošiljatev vsled mnogokratnega prekladanja o izredno pomnoženem vožnem prometu, in ker se morajo take pošiljatev brez naslova na posamičnih postajah komisijski odpirati, priporoča se pošiljateljcem samim še jeden naslov pridevati. Pri nezaviti pošiljatih, n. pr. divjačini, kaže pritrčiti na primernem mestu, n. pr. na sprednjih nogah, še drug naslov. Na pošiljatih, katere morajo biti zapečočene, pripečatiti je tudi vrvice, s katerimi so iste zvezane. Posebno previdno morajo biti zaprte one pošiljatev, katere so namenjene čez morje (n. pr. v Dalmacijo, Hercegovino itd.), ker se s takimi pošiljativami ne more tako skrbno postopati, kakor z onimi, ki se prevajajo po suhem. — Na pošiljatev, katerih vsebina je podvržena užtinskemu davku, se opozarja še posebno. Pri takih pošiljatih, ki so namenjena v mesta, kjer je užtinski davek uveden n. pr. v Ljubljano, Gradec, na Dunaj, v Prago itd., priporoča se v svrhu hitrejšega razdačenja, da se na naslovu zavitka, kakor tudi na spremnici označuje vsebina in pa tudi količina (kilo, liter, komad), ki služi za podlago pri določevanju užtine. Opozarja se dalje, da v božični dobi poštni uslužbenci ne utegnejo vstrezati sem in tja izraženi želji strank, da se jim pošiljatev zavijó, ter da se mora vsaka na pošto prinešena, vse po predpisih zavita pošiljatev brezpogojno zavrniti. Konečno se še omenja, da se bodo došle poštné pošiljatev v božični dobi naslovljenecem mesto dvakrat, trikrat na dan dostavljale.

Za osnutje slovenske oziroma hrvatske porote na deželnem sodišču v Trstu je nadalje občina Kastav uročila prošnjo na ministerstvo za pravosodje.

Vodovodna cev počila. Danes ob 7. uri zjutraj je počila glavna cev brojenskega vodovoda in sicer na Greti pri hiši števil. 10 pod »Searpo«. Voda iz vodovoda je na to preplavila vso gretarsko cesto do hiše števil. 55, kjer je udrla skozi vrzel na polje in tekla na ulico Montorsino, katero je tudi preplavila do rojanskih obokov. Na nekaterih točkah ceste stala je voda 20 cm. na visoko.

Nesreča na morju. Sedaj ni več nikakega dvoma; utopljenec, ki se nahaja sedaj v Benetkah in katerega so v morju našli laški ribiči, je prav oni Rhard Seifart, ki se je v nedeljo popoldne s tremi drugimi prijatelji podal na morje v mali jadrenici veslarskega kluba »Hansa«. Spoznal ga je namreč neki gospod v Benetkah, ki je tudi člen kluba »Hansa«. Vsled tega je svedea z vso gotovostjo sklepati, da so tudi ostali trije utonili.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. uri zjutraj 3.6 ob 2. uri popoldne — C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 759.1 — Danes plima ob 3.21 predp. in ob 0.57 pop.; oseka 9.26 predpoludne in ob 7.24 popoldne.

Društvene vesti.

Božičnice po okolici. Opozarjamo slovensko občinstvo še enkrat na »Božičnice« slovenskih otroških vrteev, ki se bodo vršile jutri, v nedeljo dne 21. t. m. in sicer pri S. v. I v a u u, v R o c c o l u i n v R o j a n u u.

Pričetek v vseh treh krajih bo ob 4. uri popoldne.

Za »Božičnice« so darovali: g. Viktor Kalister 100 K, ga. Ema Bartel 10 K, g. Šutej 4 K. Prisrčna hvala.

Za »Božičnice« so nadalje darovali: Ivan, Milka, Janko 50 K, gg. Josip Mahne msigr. P. F. moosigr. Fabris po 20 K, ga. Ema Krže 5 K, ga. Amalija Krže 4 K, g. Jakob Prhace 5 K, gospod dr. Mandič 6 K, g. I. Lenček 4 K, ga. Irene Abram 4 K, ga. Vekoslava Paviovič 2 K, ga. Marija Pavlovič 1 K, g. Edvard Lampe 1 K, Jakob 000 40 st., g. Katarina Štoka 10 K, gosp. Zafred 4 K.

Dopolnil so: Rodojub v krasni Franciji v velikem Parizu, spomnil se je tudi naših otročičev ter nam doposlal 5 frankov t.

J. 4 K 77 st.; ta rodoljub je g. Dragotin Malovic.

Gospod dr. Dragotin Treo, odvetnik v Gorici 5 K, g. Božidar Božič v družbi z g. Frane v Sv. Luciji, Artur Lokar c. kr. notar v Kanalu, g. Gabrijela Delak v Štorjah Sežana po 4 K, Valentin Batič Tolmin 3 K, A. Munič občinski tajnik Marazige, Ivan Duje Zaverhek, Janko Dekleva Britof, g. ca Mimica Pukl, Marija Easersdorf pri Dunaju, g. a Zofija Ribarič Vodice, Rihard Ružička župnik v Rožu (Istra), I. Martelane Prosek, Nikolaj Križaj župnik na Grižah pri Podnartu, po 2 K.

Gg. Ivan Dovgan, c. kr. finančni stražnik in Ivan Trošt Slap pri Vipavi po 1 K. Gg. Vekoslava Valenčič 12 robocev, 4 rute, 12 parov zapestnice in 6 parov nogavic. I. Anonimus 12 kap, 52 robocev, II. Anonimus 10 m. barhenta.

Udano se zahvaljuje

blagajništvo.

Vojaško veteransko podporno društvo za Trst in okolice. Prigodom imenadne Njeg. c. kr. visokosti nadvojvode Frana Ferdinanda od Avstrije Este, pokrovitelja gori imenovanega društva, bo v nedeljo dne 21. t. m. ob 8. uri zjutraj v cerkvi sv. Antona novega svečana služba božja.

Načelnništvo.

Trgovsko izobraževalno društvo v Trstu vabi na redni občni zbor, kateri se bo vršil v nedeljo, dne 4. januarja 1903. ob 4. uri popoldne v prostorih »Slovenske Čitalnice (ulica San Francesco št. 2.) po sledečem dnevnem redu: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora in plesnega odseka. 5. Slučajnosti.

Prosi se gg. člene, da se v popolnem številu in točno ob določeni uri udeležijo.

Opomba: § 23 društvenih pravil: »Vsi samostojni predlogi, ki so namenjeni za občni zbor, se morajo vsaj osem dni poprej pisмено društvenemu vodstvu naznaniti, drugače bi se ne moglo ozirati nanje.

O d b o r.

Vesti iz ostale Primorske.

× V Piranu so imeli te dni občinske volitve, ki so bile znamenite po tem, da so se vršile blizu — brez volilcev. Od 2362 volilcev v tretjem razredu jih je prišlo volit 27, od 376 v II. razredu 27 in od 101 v I. razredu 25 !!

Če bi odklonili glasove mogoteev, ki vladajo občino in uslužbencev občine — ne vemo, koliko volilcev bi bilo ostalo na volišču! Od kod taka apatija? Ali so volilec tako ogromno neudeležbo hoteli demonstrirati? Ali pa je to znak brezmejnega zaupanja, tako, da se občinarjem sploh ne vidi potrebno, kaj brigati se za to, kdo upravlja občino?!

Dobro zabavo! Dne 31. decembra, na dan sv. Silvestra, bo v Opatiji veliko tekmovalje v — plavanju!! To tekmovalje priredi klub plavalcev. Tekmovali bodo za prvenstvo kluba na daljavo 100 metrov. — Razpisane so tri nagrade.

Kopati se v svobodnem morju dne 31. decembra, in še v taki zimi, kakor je letos, to ni kar si bodi! Mi privoščimo gospodom — dobro zabavo!

Vesti iz Kranjske.

* V ljubljanskem slovenskem gledališču uprizaro novej operno noviteto »Poglavci« češkega skladatelja in ravnatelja opere narodnega gledališča v Pragi, Karola Kovčoviča. Libreto je veledramatičen in pretresljiv in prikazuje, kako so češki kmetje izkrvaveli za »svojo pravdo«. V glasbenem oziru stavlja opera največe zahteve do pevcev in do orkestra. Na operi bo sodelovalo vsega skupaj 98 oseb, med temi 12 solistov. Toliko število še ni sodelovalo na slovenskem odru.

V slovenskem gledališču v Ljubljani bodo imeli torej novej »dogodek« prve vrste.

* Skesan tat. Dne 9. t. m. je bila vrtnarskemu pomočniku Ungerju pri Korziki na Bleweisovi cesti v Ljubljani iz sobe ukradena srebrna žepna ura. — Predvčeraj pa je tat prinesel uro nazaj in jo položil na pot pred cvetličnjak, kjer jo je Uger našel.

Vesti iz Štajerske.

— Bolnik zgorel v peč. V graški bolnišnici je ušel pomoči neki blažen delavec

in se skrnil na hodniku v peč. Zjutraj so sluge peč zakurili, a niso zapazili v občirni peči skritega bolnika. Skoro na to je planil bolnik iz peči in strahovito ožgan obležal v nezavesti. Tekom dneva je revež umrl.

— **Zopet udarec na šolskem polju.** Iz Ormoža prihaja zopet žalostna novica v narodno šolskem oziru. Kakor drugod, bila je tudi v Ormožu šestrazredna dvojezična ljudska šola, ki je bila ondotnim Nemoem trn v peti. Rovali so toliko časa, da so jo končno le razbili. Ustanovila se je čisto nemška trirazrednica in utrakvistična trirazrednica za okolico. Jako zanesljivo je, da okolica ni dobila čisto slovenske šole, ona okolica, v kateri ne najdeš niti enega javnega nemškega napisa, in le težko kak dvojezični. Ali Nemoem ni bilo to dovolj, in dosegli so tudi, kar so želeli — deželni šolski svet je razširil nemško trirazrednico, in provizorično znači za Nemce ravno toliko, kakor stalno. Priznati se mora, da vlada v tem postopanju čudovita doslednost, katera pa za pogoltniti Slovincem sčasoma vse obmejne ljudske šole, ako se končno vendar le ne vzdramijo.

Razne vesti.

Nizo-emska kraljica — opsovana. Mlada nizozemska kraljica Viljelmína se je minolo soboto blizu svoje rezidence drsala na ledu. Drsala se je jako spretno in naglo, ali nesreča je hotela, da je o tem začela ob neko kmetico, ki je bila tudi na drkaliesh. Trčili sta ena ob drugo tako silno, da se je kmetica komaj rešila in je zato opsovala kraljico z najostrejšimi besedami. Kraljica se je opravičila povsem mirno in šla dalje. Kmetica je izvedela še le pozneje, koga je opsovala.

Obsojen aristokrat. Porotno sodišče dunajsko je člena gr. foveške rodbine Potočki spoznal kotivim radi jednega dela sleparij, katerih je bil obdolžen. Sodišče je temu visokemu aristokratu prisodilo dvamesečno navadno ječo.

Člen španske kraljeve hiše aretiran. Iz Madrida poročajo: General de Bourbon de Castelli, ujec kralja in predsednik »cercele«, je bil te dni aretiran in odvelela v palačo generalnega kapitana. To aretovanje je v zvezi z odredbami, ki jih je uvel prefekt proti i granju v »cercele«.

40.000 kron znaša glavni dobitok loterije dunajskega društva za umetne obrti. Opozarjamo naše cenjene čitatelje, da bo srečkanje nepreklicno dne 15. januarja 1903.

Književnost in umetnost.

Anton Foerster-jev II. (zadnji) koncert na Dunaji, ki je bil 18. t. m., izpal je nad vsako pričakovanje izvrstno. G. virtuoz, ki je v vsakem pogledu v zadnjem letu vidno in silno napredoval, je lahko prinesen na ta svoj koncert, ki je ne samo kar se programa, ampak tudi kar se preciznega njegovega izvajanja tiče vse zbrano občinstvo, ki je polnilo Bösendorferjevo dvorano, tako navdušil, da ploskanja in navdušenja ni hotelo biti konca. Ko je gospod virtuoz svoj program dovršil, ki je bil kaj okusno sestavljen — Brahms, Beethoven, Schubert-Liszt, — Schumann, — Chopin, — E. E. Taubert, — Smetana-Foerster, — je občinstvo tako elektriziralo, da je moral gospod virtuoz še par kemadov dodati; kar obkolilo ga je občinstvo in ni ga pustilo iz dvorane. Smetana Foerster: »Slovenski pesni« so posebno ugajali našemu zakusu, ker motivi — so narodni, slovenski in za tesse naša duša najraje ogreva. Manj je ugajal Taubertov »Ciganski komed«. Tudi Chopinova »mazurka« op. 33. N. 4 in op. 7. N. 1 je gospod virtuoz tehnično dovršeno igral in žel burno pohvalo. Najbolj pa je ugajala Schubert Lisztova »Fantazija« op. 15. Gospod virtuoz jo je izvajal s tako finim nijansiranjem in takim ugodnim pointiranjem, da se je poslušalec kar duša topila.

Ta fina sladkost v nijansiranju, to ugodno pointiranje dela virtuozu interesantnim, njegovo mehko udarjanje na koncertni glasovir kar dušo omami. Njegova tehnika je tako dovršena, da se mu ni bati nobenega tekmeca. Nadkriljuje gotovo Sauerja. Sploh pa je gospod Foerster silen igravec, virtuoz in — umetnik!

Tudi dunajske kritike priznavajo gosp. Foersterju izredno bogat tehniko, in to mora biti njemu gotovo v veliko zadoščenje, ker je znano, da so dunajske umetniške kritike mnogo bolj stroge, nego pa kritike v Nemčiji.

V zadnjem času je dal gosp. Foerster več koncertov, tako v Pragi, Hamburgu, Lipskem in Berlinu. Nadejamo se, da nam ga mrzli veter kedaj tu ti v Trst prinese. S t.

Nadina Slavjanskij sestavila je za to zimo popolnoma nov zbor, v katerem so izredni tenorji in basi. S tem zborom koncertirala je uže kakih 60 krat v južni Rusiji in Rumunski z velikim vsehkom. V drugi polovici januarja in februarja prihodnjega leta koncertirala bo na Grškem, v Dalmaciji in Italiji, potem v Avstro Ogerski.

Brzobjavna poročila.

Nevarnost poplave.

BUDIMPEŠTA 20. (B.) Ogrska korespondenčna pisarna javlja iz Požuna: V sled močnega plovenja ledu so nižji deli okotice mesta v veliki nevarnosti. Pod Požunom je voda stopila črez obrežje, logi so pod vodo. Prebivalstvo je bilo alarmirano po streljih iz topov. Na povelje nadvojvoda Friderika je vojaštvo odšlo na lice mesta z vsemi razpoložljivimi pontoni. Ob 11. uri je dosegla voda višino 664 cm. Od tega časa voda zepet upada.

Povišanje v šolski stroki.

DUNAJ 20. (B.) »Wien r Zeitung« objavlja: Njeg. vel. cesar je povišal šolskega svetnika Hendricha na državni realki v Trstu v VI. činovni razred.

Afera generala de Bourbon.

MADRID 20. (B.) Ministerski predsednik potrja, da sfera tega generala z ozirom na njegovo vojaško stopinjo in položenje prefekta, pride pred najviše sodišče. (Glej razne vesti. Op. ured.)

Akeja proti Venezueli.

LONDON 20. (B.) Jutranji listi poročajo iz Caracaas: Na nekem zborovanju veletržcev in zastopnikov prvih trdk so se izjavili pripravljene poslati vladi denar za poplačanje dolga vlastem. — »Daily Mail« javlja iz Washingtona: Glasi se, da financier Seligmann nabira denar za poravnavo Venezuelskega dolga in da v ta namen izdaja tudi »bone«. Pa tu li drugi finančni ljudje delujejo v tem smislu.

PORT OF SPAIN 19. (B.) Blokada od strani vlastij je proglašena po običajnih omejitvah.

Anarhisti.

CADIX 20. (B.) Tukajšnje oblasti so pozvale nekatere španske anarhiste, došle iz Venezuele na parniku »Marija Kristina«, naj se izkrcajo. Več njih je bilo zaslišanih in se je vspeh zaslavljanja priobčil vladi.

Kneginja Milena.

CETINJE 20. (B.) Kneginja Milena je odpotovala v Rim.

Gospodična

želi korespondirati v slovenskem ali nemškem jeziku stenografično — da ne pozabi. Naslov: **Josipina, Rudolfovo, Dolenjsko.**

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl

gostilno

v ul. Belvedere št. 23 B.

Točil bom izvrstna in pristna vina, in sicer **dalmatinsko vino po 32 nvč., istrski refošk po 36 nvč., belo vipavsko po 40 nvč.**

Kuhinja bo vedno preskrbljena z dobrimi jedili.

Priporočam se za obilen obisk

Fran Valetič.

Pekarna in slasčičarna

Antona Peternel

v ulici Solitario št. 25.

Podpisani priporočam svojo pekarno in slasčičarno, v kateri se dobiva trikrat na dan svež kruh in slasčice vsake vrste. Prodaja tudi: vsakovrstne moke iz grških mlinov po najnižjih cenah, in pristni najfiniji refošk v steklenicah.

Sprejema se tudi domače kruh v pečivo

Udani

A. Peternel.

Alojzija Galperti

nasl. Fr. Hitty

TRST.-ul. Barriera vecchia 13-TRST.

Zaloga snovij za moške iz tu in inozemskih tovarn.

Perilo — Platnina — Pletenine — Pleteno spodnje zimsko perilo.

Izbor drobnarij.

Sprejema naročbe za obleke po meri.

FERDO GUŠTINČIČ

klesarski mojster

TRST (via Giuliani II) — BARKOVLE (traven p)kapalissa

Izvršuje vsakovrstna in najfinija ornamentalna dela kakor n. pr.: oltarje, spomenike, kipe, poprsja. — Razna dela iz mramorja, cementa in gipsa, kakor tudi slike po fotografiji v vsakovrstnih formatih itd. itd. Več slik je na ogled v »Narodnem domu« v Barkovljah.

Lastni kamenolom v Petrovici (Repen). Zage na motor.

Cene po pogodbi in jako nizke.

Priporočuje se slav. slovenskemu občinstvu za obile naročbe udani

Ferdo Guštinčič

klesarski mojster.

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznano

tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan) vpisane zadruga z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zajamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, moderni sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištve brezplačno.

Soba

za 2 osebi v prvem nadstropju je oddati na Greti št. 4.

Zahtevajte povsod

voščilo (biks)

v korist družbe sv. Cirila in Metoda

se dobi pri slednjih gg. trgovcih: Emil Cumar Trst in Opčine, Vekoslav Plesničar ul. Stadion, Ivan Tomazič Barr. Vecchia, Ivan Prelog Barr. Vecchia, Josip Urdich ul. Stadion, Matej Millonig ul. Ghega, v okolici: Fran Šuman, Anton Sanci v Skednu; Skapin in Pirich, Anton Bak, Stanko Golina, Svetko Hanibal Škerlj pri sv. Ivanu; Ivan Cergol, Colognati Ben., Josip Pertot, Anton Brumat v Barkovljah; Jaka Štoka na Kontovelju, Josip Guštinčič, Ivan Seles pri sv. Križu, Ivan Fr. Mahnič v Bazovici.

Glavna zaloga:

tvrdka J. Drufovka v Gorici.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

— T R S T —

TOVARNA:

Via Tosa,

vogal

Via Libertas

ZALOGA:

Piazza Rosario 4.

(Solako poslopje

in Via Riborge vt. 2)

Telefon št. 670.

Velik izbor: tapetarij, srecal in sila. — vrhuje naročbe tudi po posebnih načrtih

Cene brez konkurence

ILUSTROVANI ČENIKI ZASTORI IN PRAMENI

Predmeti postavio se na pav. onro

a li železnico ranko

Zaloga šivalnih strojev za domačo rabo in obrtnike.

5 letno jamstvo

Mehanik-specialist za popraviljanje strojev vseh vrst
RUDOLF RÖTTL
TRST. — Piazza S. Caterina št. 2. — TRST.

Prodaja manufakturnega blaga **SALARINI**

v ulici Ponte della Fabra št. 2.
in podružnica

„Alla città di Sondra“

ulica Poste nuove št. 9. (Bauerjeva hiša)

Velika zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke. Velik izbor oblek za moške od glid 6.50 do 24, za dečke od glid 4. do 12. suknene jope v velikem izboru od glid 3. do 8. zimske močne in podšite jope z ovrtnikom od astrahana od glid 5. — 14, ravno take podšite s kožuvinno po glid 12. — Površne suknje v velikem izboru od glid 18 — 32. Jopice za dečke v raznih oblikah in barvah, volnene hlače od glid 2.50 — 4.50, finejše od glid 5 — 9. Velik izbor oblek za otroke in dečke od 3 — 12 let od glid 2.50 — 10. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleškina (zlojčeva koža) za delavce izgotovljene v lastni predilnici na roko v podružnici.

Črtane močne srajce za delavce glid 1.20. Velika zaloga snovij za moške obleke na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovi z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah. V podružnici v ulici Poste nove se sprejemajo izdelovanja obleki po meri ter se še posebno vdobiva vsake vrste oblek raznih risanicah in merah za moške in dečke.

Epilepsija.

Kdor trpi na omotici, krčn in drugih nervoznih strasteh, naj zahteva o tem knjžico. Vdobiva se brezplačno in franko v Schwanen-Apotheke Frankfurt a. M.

Edina zaloga na Kranjskem lekarna Piccoli

„PRI ANGELJU“

Ljubljana, Dunajska cesta.

Železnato vino

LEKARJA Piccoli - ja
v Ljubljani.
Dobiva se v lekarnah

krepča malokrvne, nervozne in slabotne osebe

Pol literska steklenica velja 2 K.

Zunajna naročila izvršuje lekarnar **Gabrijel Piccoli** v Ljubljani točno, ako mu se pošlje znesek po poštne povzetju.

Tudi se prodaja v vseh lekarnah v Trstu, Istri, Dalmaciji, Primorskem, Goriškem in Tolminskem po K. 2-40 steklenica.

Spoštovane slovenske gospodinjice
Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Methodijevo

cikorijo.

Varstvena znamka: **SIDRO.**

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 80 stot., 1.40 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priporočena domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zavrtkih z našo varstveno znamko „**SIDRO**“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri sletem levu v Pragi

I. Elizabetine ulice 5.

U novi manufakturni prodajalni

F. PIANO

Piazza della Borsa št. 4 (vis-a-vis Tergesteo)

Bogata zaloga konfekcij za dame in deklice.

Velik izbor svile in modnega baržuna.

Novo dočle volnenine vseh vrst in barv.

Modni angleški štofi za obleke.

Volnene odeje raznih boj, pregrinjala in zagrinjala raznih vrst in cen. Fravi tirolski ledni iz prvih tovarn za obleke in plašče. Flanele in barhenti v modnih barvah za bluze in obleke. Nihče na ne zamudi si ogledati o priliki znamenitosti v izložbenih oknih.

!! Čudovito nizke cene !!

Odlikovana
1894.

1891.

Odlikovana
1894.

Odlikovana tovarna

na vodno in parno silo z najboljšimi stroji iz prvih nemških tovarn ter

velika zaloga vsakovrstnega pohištva

Ivan Doljak v Solkanu pri Gorici.

Samostojna tvrdka brez vsake zveze z drugimi, ustanovljena l. 1889.

V lastni hiši. Lastne žage.

Tovarna razpolaga z mizarji, večimi od najnavadnejših do najfinejših del vseh slogov, enako z izvrstnimi strugarji in rezbarji in najbolj izurjenimi tapetarji, tako, da lahko prevzame in izvrši v najkrajšem času vsako delo vseh slogov; prevzame tudi mebliranje vil, prenočišč, uradov itd. z navadnim in najfinejšim pohištvom.

Za mizarje.

Velika zbirka obkladkov (remeša), strugarskih in rezljarskih izdelkov, za izdelovanje zrezanega in pooblanega lesa, vsakovrstnih okraskov, gol, korničev in vseh drugih mizarjskih potrebščin.

Vsaka izdelava izključena, ker se dela samo iz lesa, posušenega v nalašč z to napravljenih pečeh, ter se tvrdka drži gesla: **Solidnost in točnost v postrežbi.**

Vrhu tega se jameči za vsak posamezen kos. — Brzjavi: **Doljak — Solkan.**

Pripravno božično darilo!

Srečkanje nepreklicno

15. januarja 1903.

Glavni dobitek

kron 40.000 kron

Srečke društva za umetno obrt
(Kunstgewerbe-Verein)

po 1 krono

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & Co. Mercurio
Triestino, Ig. Neumann, Henrik Schiff
mann, S. Tavella, Figli di O. Zuculin
v Trstu.

Anton Skerl

mehanik

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje.

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijaliteta:

Priprave za točnje piva.

NB. V oblaščanje nakupovanja se prodajo vsi predmeti tu li na mesečne obroke.

Čast mi je raznaniti p. n. sl. občinstvu mesta Trsta in okolice, da sem te dni otvoril zalogo dalmatinskih naravnih vin. Prodajam po zmernih cenah na debelo in v steklenicah. Zaloga se nahaja v hiši **Emila grofa Alberti-ja**, ulica Ghega št. 8 zadej na dvorišču.

Namizna vina, črna, bela „Opollo“ (schilcher).

Prodajam tudi na aven in pristen tropinjevec in olje.

Ker so naša dalmatinska vina ne samo na glasu kakor izvrstna, ampak še znamenita, tudi kakor okrepiljajoča za bolnike in malokrvnike, nadejam se za trdno, da me bo sl. občinstvo najmnogostevilneje požalovalo se svojimi naročbami ter stem vršilo naše narodno geslo: **Svoji k svojim!**

Odličnim spoštovanjem

Matko Pač.

Najkoristnejša božična darila!

Originalni Singerjevi šivalni stroji so najpopolnejši v konstituciji in izvršenju.
Originalni Singerjevi šivalni stroji so neobhodno potrebni za domačo rabo in obrt.
Originalni Singerjevi šivalni stroji so najbolj razširjeni v tovarniškem prometu.
Originalni Singerjevi šivalni stroji so nedosežni v šivanju in trpežnosti.
Originalni Singerjevi šivalni stroji so najprilicnejši za moderno umateljno vezenje.
Brezplačni poučni tečajji v vseh domačih šivalnih delih kakor tudi v modernem umateljnem vezenju.

Zaloga svile za pletenje v velikem barvinem izboru. Elektromotorji za posamične šivalne stroje za domačo rabo.

Singer Co. delniško društvo šivalnih strojev.

TRST — Corso, Palazzo Salem — PRST

Pariz 1900
„Grand Prix“
Največe odlikovanje

Castim si raznaniti slavnemu občinstvu, da sem otvoril novo

prodajalnico jestvin

v ulici Stadion št. 25.

Prodajalnica je dobro asortirana z vedno svežim blagom, kakor: kavo, sladkorjem, rižem, moko, milom in svečami. Nadalje imam v zalogi pristno testenine iz Napolja, Bolonje in Trsta.

Posebnost: testenine z jajci.

Izbior likerjev, vin v buteljkah, biškotov odlikovane tovarne Gatti v Trstu. Suho meso.

Za obilne naročbe se ujudno priporoča

Josip Perovšek.

M. Aite

trgovina z manufakturnim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8
s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno blago najboljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovrtnike, ovrtnice, tu je velikanski izbor platnena in bombažna blaga, prtov in prtičkov ter vsake vrste perila, bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svilenine raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke. Velikanski izbor snovij za narodne zastave in trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najnaturneje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim porostvom.

ulica S. Francesco šte. 2, I.

Telefon 952.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojila dajejo se samo zadržnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 5%, na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje se: vsaki dan ob uradnih urah ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavzo,

v Gorici

Gospoška ulica hšt. 7., I. nadstr.

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjico po 6% in na vknjižbo po 5 1/2%.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razvea nedelji in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1.263.563

Poštno-hran. račun št. 837.315.